

Generation D-Liberation

Trusa de instrumente

Acesta este un set de instrumente pentru a vă ajuta să discutați ideile voastre despre viitorul Europei.

Poate fi folosit la clasă, în grupuri mari de până la 40 de persoane, sau doar de câțiva studenți care doresc să discute împreună. Am încercat să facem setul de instrumente cât mai flexibil și mai adaptabil posibil.

De ce să faci asta?

Elevii de liceu pot modela viitorul Europei!

Cu siguranță nu întotdeauna pare așa: deciziile luate de alții vă modelează în mare măsură zilele, vă modelează educația și au modelat planeta poluată pe care o moșteniți. Dar gândiți-vă: aveți cea mai lungă viață în față și vedeți cel mai clar cum ar putea arăta viitorul; aveți energie, idei și entuziasm; și, în ciuda tuturor lucrurilor, aveți o oarecare libertate de a decide cum să vă petreceți viața. S-ar putea să nu se întâmple rapid și, cu siguranță, nu se va întâmpla ușor, dar cei care sunt în prezent la școală sunt încă în cea mai bună poziție de pornire pentru a face schimbări în bine. S-ar putea să nu reușiți să schimbați prea multe de unii singuri, dar lucrând împreună veți putea schimba totul. Poate părea o sarcină mare și chiar este. Dar nu sunteți singuri.

Deci, ce ai de gând să schimbi?

Cum funcționează acest lucru

Desfășurarea unei întruniri este ușoară dacă vă acordați timp pentru a clarifica ce doriți să discutați, cum veți discuta și ce rezultate doriți să obțineți în urma discuției.

Gândiți-vă la toți participanții la adunare ca la o echipă: toți lucrează împreună pentru a atinge obiectivul comun de a propune trei idei pentru îmbunătățirea viitorului Europei.

Vă sugerăm următorii pași pentru realizarea întrunirii:

Faza de pregătire:

Adunați persoanele care doresc să ia parte la adunare. Despre ce subiect doriți să vorbiți? Vreți să discutați cu toții același lucru, sau unii dintre voi sunt interesați de schimbările climatice, alții de asigurarea unor locuri de muncă decente, iar alții de altceva? Fiecare întrunire ar trebui să aibă un singur subiect: deci fie împărțiți grupul, fie planificați să aveți o grupare pe un subiect și o întrunire pe alt subiect la care să participe toată lumea. Planificați o oră, o dată și un loc pentru adunare: poate fi într-o sală de clasă, într-o sală de sport, online prin videoconferință sau în piața publică - oriunde este suficient de liniște pentru a discuta. Este nevoie de cel puțin o oră, sau mai mult. Încercați să fiți clar în legătură cu durata pe care doriți să o aibă întrunirea: faptul că știți când se va încheia ajută la concentrarea discuției și oferă moderatorul posibilitatea de a trece de la idei la soluții. Citiți fișa de resurse pe tema pe care v-am pregătit-o în prealabil.

Înainte de a lua parte la adunare, am dori să rugăm fiecare participant să ne spună de ce participă și care este experiența sa europeană. Vom selecta câteva dintre punctele care doriți să le publicați și le vom împărtăși prin intermediul proiectului "Oameni în UE". Vă rugăm să vă trimiteți punctele aici, la începutul întrunirii.

Desfășurarea întrunirii

- Verificați dacă toți cei care doresc să participe sunt prezenți și acordați câteva minute pentru ca oamenii să ajungă.
- Evaluați cât de mare este grupul: dacă sunteți mai mult de 12 persoane, este posibil să doriți să vă împărțiți în grupuri mai mici de 5 sau 6 persoane pentru a purta discuția.
- În fiecare grup, desemnați un moderator și un observator. Aceste două roluri sunt importante pentru a asigura buna desfășurare a adunării.

În timp ce aceste două persoane ar trebui să rămână aceleași pe tot parcursul discuției, sau, de exemplu, să se schimbe la jumătatea discuției, toți ceilalți vor alterna între a fi vorbitori și ascultători activi - puteți citi mai jos despre aceste roluri.

- Invitați toți participanții să își ia 5 minute pentru a scrie câteva fraze despre cum văd eiviitorul Europei în legătură cu subiectul despre care vorbiți și de ce le pasă de acest subiect atât de mult încât să vină să se alăture întrunirii.
- Recapitulați foaia de resurse și alegeți un exercițiu sau două la care să vă gândiți împreună.

Nu uitați că ideile bune pentru soluții pot apărea în orice moment - poate că este chiar primul lucru pe care l-a spus cineva la începutul conversației! - acesta este motivul pentru care ascultarea activă și rolul celui care consemnează este atât de important!

Asigurați-vă că toată lumea are șansa de a se exprima și că nimeni nu domină conversația.

- După ce ați petrecut jumătate din timpul întrunirii explorând subiectul, moderatorul ar trebui să orienteze discuția către găsirea de soluții

Acestea ar putea fi schimbări foarte mari și dificile, pe care le considerați necesare, sau schimbări foarte mici care credeți că ar putea face o mare diferență. De exemplu, ați putea crede că fiecare elev de la școală ar trebui să învețe importanța reciclării (o schimbare mică, dar care ar putea avea o mare influență asupra emisiilor de dioxid de carbon), sau că Europa ar trebui să treacă de la o democrație reprezentativă, cu parlamente, la luarea deciziilor prin e-democrație și organizarea de referendumuri (o schimbare mare, care, în opinia voastră, va face Europa mai democratică). Aceste idei pot fi locale, regionale, naționale sau aplicabile la nivel european. Gândiți-vă la modul în care ar putea fi combinate diferite idei. Alegeți 3 idei din tot ceea ce ați propus. Dacă este posibil, ajungeți la un consens, găsind idei care se completează reciproc și acoperă diferite aspecte ale subiectului. Dacă nu puteți ajunge la un acord prin consens, organizați un vot simplu. Dacă nu puteți alege între câteva idei, puteți alege până la 5 idei.

După ce ați încheiat dezbateră, gândiți-vă la comunicarea rezultatelor.

- i) scrieți ideile de top pe hârtie și încărcați-le pe [site](#).
- ii) vreți ca unul sau doi dintre voi să vorbiți despre discuțiile și ideile pe care le-ați avut într-un scurt video? Ați putea filma acest lucru și să ni-l trimiteți sau să-l postați pe rețelele sociale, incluzând tag-urile @humansintheeu - pe Facebook și Instagram - precum și @obessu - pe TikTok, Instagram și Facebook. De asemenea, le puteți trimite prin intermediul formularului de contact de [aici](#)
- i) Distribuți propozițiile scurte ale fiecărui participant pe care le-ați consemnat la începutul adunării, eventual cu o fotografie portret a fiecărui participant care dorește și trimiteți-le [aici](#).

După ce ne trimiteți ideile voastre, ne vom strădui:

- a) Să vă trimitem mai multe resurse pentru a citi despre acest subiect
- b) Să vă trimitem idei venite de la alte grupuri de studenți din întreaga Europă
- c) Să organizăm întâlniri online între grupul tău și alte grupuri de elevi care discută idei similare.

Roluri în cadrul adunării

Poate fi util să vă gândiți la diferitele roluri pe care le joacă fiecare persoană. La fel ca în orice echipă, fiecare persoană are un rol la fel de important de jucat.

La începutul întrunirii trebuie să vă asigurați că sunt îndeplinite două roluri cheie:

Moderatorul: este responsabil pentru a se asigura că fiecare persoană care dorește să ia cuvântul are posibilitatea de a vorbi, că discuția rămâne concentrată pe subiect și că discuția trece de la explorarea unei probleme la găsirea de soluții. Am pregătit o fișă de îndrumare specifică pentru moderador.

Observatorul: acest rol este important pentru a ține evidența, pentru a consemna ceea ce s-a spus și este deosebit de util atunci când se încearcă să se ajungă la concluzii. Acest rol poate fi jucat de o singură persoană sau de mai multe și poate fi asumat prin rotație pe parcursul discuției.

În timpul dezbaterii, în momente diferite, fiecare participant va juca următoarele roluri:

Vorbitor: când vorbiți, încercați să continuați de unde s-a oprit ultimul vorbitor, astfel încât conversația să avanseze. Împărtășiți-vă gândurile cu onestitate și curaj și nu vă fie teamă să spuneți că nu sunteți sigur sau că nu știți - să vă gândiți la viitor este greu și nimeni nu știe exact ce trebuie să facă sau ce se va întâmpla!

Auditor: este foarte important să ascuți persoana care vorbește. Puteți scrie ceea ce spune persoana respectivă și chiar să o ajutați să explice pe deplin ceea ce vrea să spună. Când se va ajunge la finalul discuției, amintirea a ceea ce ați auzit și vi s-a părut interesant va deveni crucială pentru a veni cu ideile pe care doriți să le propuneți ca grup.

Supraveghetor: Adunările trebuie să se desfășoare într-un mod respectuos, colaborativ, în care fiecare persoană să simtă că se poate exprima. Supraveghetorii adunărilor se asigură că aceste principii sunt respectate și vorbesc cu grupul dacă simt că nu toată lumea are șanse egale de a vorbi sau dacă discuția nu este decentă.

Ce se va întâmpla cu ideile voastre?

Atunci când ne trimiteți ideile voastre, le vom colecta și le vom compara cu ideile altor studenți din alte țări europene. Apoi vă vom trimite înapoi o listă cu toate ideile primite până acum și, dacă doriți, puteți discuta din nou pentru a îmbunătăți ideile și mai mult, vom crea oportunități de a discuta online cu studenți din alte țări.

Acest proiect se desfășoară în Franța, Germania, Italia, Belgia, România și Ungaria, deși încurajăm elevii din alte țări să își organizeze propriile adunări și să se implice.

Plănuim o conferință în Franța în primăvara anului 2022, cu studenți din toate aceste țări, pentru a prezenta ideile președinției franceze a Uniunii Europene. Ați putea fi invitați!

Proiectul este organizat de mai multe ONG-uri din întreaga Europă, despre care puteți afla mai multe informații pe site-ul proiectului [aici](#). De asemenea, este legat de o mare coaliție a societății civile numită Citizens Take Over Europe, despre care puteți citi [aici](#).

Dorim să vă încurajăm și să vă dăm posibilitatea de a vă organiza și de a milita pentru ideile în orașele voastre, dar și în Europa, dincolo de granițe. Așadar, vă vom contacta după ce ați organizat adunarea voastră cu sugestii, idei, resurse și oportunități!

Cum ați schimba Europa pentru a o face mai bună în viitor?

Scrieți aici primele trei idei într-o propoziție:

1.

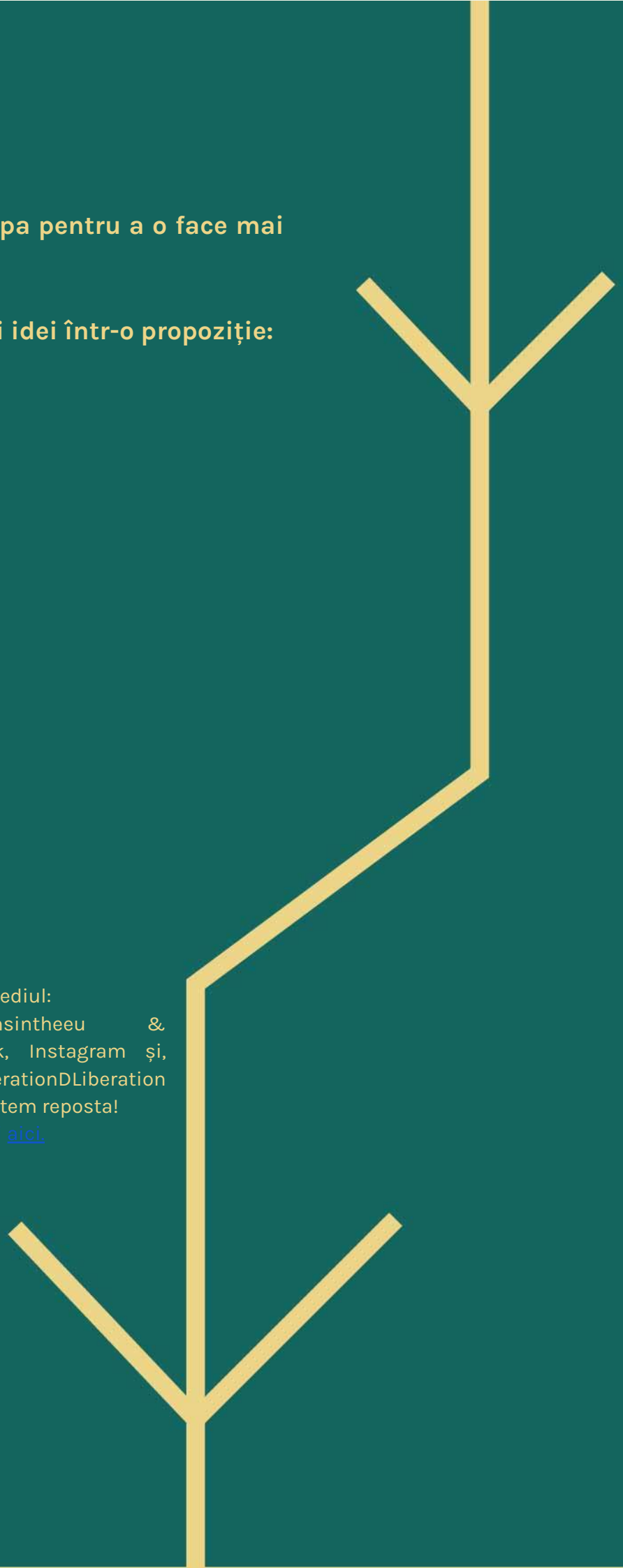
2.

3.

Trimiteți ideile voastre prin intermediul:

1. Etichetează @humansintheeu & @citizenstakeover pe Facebook, Instagram și, Twitter și folosește #GenerationDLiberation #generationdliberation ca să le putem reposta!

2. Trimite-ne ideile tale înapoi [aici](#).

Acțiunea în calitate de moderator al unei adunări - fișă de îndrumare

Moderatorul are un rol crucial în asigurarea unei desfășurări a unei adunări: sarcina lui este de a ajuta echipa să aibă o conversație bună, în care toată lumea să simtă că poate contribui și că poate fi ascultată și care să treacă de la o explorare generală a subiectului la câteva idei practice despre cum ar putea îmbunătăți situația.

Iată câteva sfaturi care ar putea fi utile:

- S-ar putea să observați că unii membri ai grupului sunt mai puțin încrezători decât alții. Fără a forța pe cineva să vorbească, poate fi util să îi invitați pe membrii mai puțin încrezători să vorbească la începutul conversației, pentru a-i încuraja pe ceilalți să facă același lucru. Mai multe sugestii pentru a face față persoanelor care vorbesc un pic prea mult se găsesc la sfârșitul acestei fișe.
- Cereți-le oamenilor să vă indice când doresc să vorbească, de exemplu ridicând mâna. Veți păstra o evidență cu persoanele care au arătat că doresc să ia cuvântul în ordinea în care au cerut să vorbească. Acest lucru ar trebui să vă permită să acordați prioritate persoanelor care nu au vorbit încă - dacă vedeți că următoarea persoană care va vorbi este cineva care a vorbit deja mult, dar imediat după ea este o altă persoană care nu a vorbit deloc, puteți spune „Jemima a vorbit deja de trei ori, dar nu l-am auzit încă pe Paul, așa că îl luăm pe Paul, apoi pe Jemima”.
- Unora le place să îi asculte pe ceilalți mult timp înainte de a contribui. S-ar putea să asculte până la capăt și să aibă ceva de spus doar la sfârșit - acest lucru este în regulă, poate fi o idee foarte bună! Așadar, nu presupuneți că, doar pentru că cineva nu a vrut să vorbească până acum, nu vrea să vorbească și verificați aceste persoane spre sfârșitul conversației. Ați putea chiar să spuneți ceva de genul: „Am observat că ați ascultat foarte atent până la capăt, care credeți că sunt cele mai interesante idei pe care le-am găsit împreună?”.

- În cazul în care conversația se oprește și nimeni nu știe ce să spună, sarcina voastră ca moderator poate fi aceea de a recapitula ce s-a discutat până acum sau de a ruga pe altcineva, cum ar fi observatorul, persoana care ia notițe, să facă acest lucru. Apoi încercați să formulați o întrebare bazată pe ceea ce s-a discutat. Ați putea spune: „Bine, am explorat destul de mult problema din acest unghi (de exemplu, necesitatea de a reduce emisiile climatice), dar cum rămâne cu această altă dimensiune (de exemplu, oamenii ar putea să-și piardă locurile de muncă sau să ne gândim la oamenii din țările în curs de dezvoltare care nu au provocat schimbările climatice)”.

- La un moment dat, grupul trebuie să treacă de la explorarea problemei în general, la reflectarea unor idei practice. Acest lucru poate fi dificil - este mult mai ușor să împărtășești gânduri generale decât să te gândești la ceea ce ar trebui făcut. Așadar, ar putea fi nevoie să mutați conversația mai departe cu fermitate spunând „Bine, acum am cules o mulțime de opinii și idei despre subiectul nostru, dar haideți să încercăm să venim cu câteva idei despre ce se poate face”. S-ar putea să fie nevoie să repetați acest lucru de mai multe ori pentru a orienta conversația către soluții.

- De asemenea, aveți dreptul ca moderator de a vorbi și de a vă exprima opiniile în cadrul adunării. Poate fi de ajutor să clarificați când faceți acest lucru și să spuneți explicit „Voi înceta să mai fiu moderator pentru un moment și îmi voi lua rândul să vorbesc”.

Ce să facem cu oamenii care vorbesc prea mult?

Într-o dezbatere, toată lumea ar trebui să aibă ocazia să vorbească, dar se întâmplă adesea ca una sau două persoane să vorbească mai mult decât toți ceilalți. Iată câteva sfaturi pentru a încerca să asigurați o discuție echilibrată:

- Dacă unele persoane au tendința de a vorbi mai mult decât altele, sigurați-vă că se simt ascultate, de exemplu, repetând punctul cheie al discursului lor.

Folosiți acest rezumat ca o ocazie de a da cuvântul celor care nu au vorbit încă, prin:

- a) invitându-i să comenteze ceea ce tocmai a spus „persoana vorbăreață”;
- b) reamintindu-le celor care nu au vorbit încă că v-ar plăcea să îi auziți și să obțineți alte opinii în cadrul discuției.

- Uneori poate fi util să menționați dinamica discuției, spunând: „Observ că doar unele persoane vorbesc / doar aceleași persoane vorbesc”. Acest lucru ar ajuta grupul să conștientizeze modelul de comunicare și i-ar ajuta pe cei vorbăreți să fie atenți la ceilalți, iar pe cei tăcuți să își facă curaj să vorbească.”

Un proiect de agendă pentru adunare

Dacă aveți la dispoziție 1 oră, iată un model organizare a timpului pe care l-ați putea folosi

(de adaptat în funcție de timpul de care dispuneți). Este adesea util să le reamintiți tuturor unde ați ajuns pe ordinea de zi și cât timp ați discutat fiecare punct, spunând, de exemplu, „discutăm despre subiecte de aproximativ 10 minute, să ne mai acordăm 5 minute înainte de a trece la ideile noastre de soluții”.

1. Prezentarea membrilor întrunirii și a Generației d-Liberation/Conferința privind viitorul Europei - 5 minute
2. Stabilirea regulilor și a rolurilor - 5 minute
3. Prezentarea subiectului (folosind resursele din fișa de resurse) - 5 minute
4. Discutarea unui exercițiu de pe foaia de resurse în grupul mare sau în grupuri mai mici, dacă aveți mai mult de 15 participanți - 15 minute
5. Ce soluții avem? Colectarea de idei în grupul mare sau în grupuri mai mici și prezentarea acestor idei - 20 minute
6. Alegerea a trei soluții de top folosind o metodă de vot (vot multiplu, vot majoritar, consens, etc.) - 5 minute
7. Concluzii - 5 minute

Fișă de resurse - Abordarea schimbărilor climatice

Planeta se încălzește, ceea ce provoacă fenomene meteorologice extreme, topirea calotelor glaciare și dispariția unor specii de animale. Aceasta amenință chiar și continuarea vieții umane pe Pământ.

Acordul de la Paris, încheiat în decembrie 2015 de 190 de țări din întreaga lume, vizează limitarea încălzirii globale la mai puțin de 2°C, însă există puține măsuri obligatorii pe care țările sunt obligate să le urmeze, iar progresele în direcția reducerii emisiilor au fost mai lente decât încălzirea planetei.

Numeroși tineri și alte persoane au cerut Uniunii Europene să facă mai mult pentru a aborda această problemă globală.

Deci, ce face Uniunea Europeană în prezent?

Green Deal- Pactul verde european

UE intenționează să atingă neutralitatea climatică până în 2050. Aceasta înseamnă că Uniunea Europeană nu va emite mai multe gaze cu efect de seră (cele care provoacă încălzirea planetei) decât absoarbe. Până în 2030, UE își propune să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 55% față de nivelul din 1990.

Aceast lucru se va realiza printr-o combinație de măsuri:

- Un sistem de comercializare a certificatelor de emisii: aceasta înseamnă că industriile care produc o cantitate mare de emisii de CO₂ trebuie să cumpere dreptul de a produce emisiile prin cumpărarea de certificate verzi. Industriile sunt astfel puternic stimulate pentru a evita cât mai mult posibil emisiile, în cazul în care certificatele sunt suficient de scumpe. Dacă „economisesc” emisii, ele pot vinde certificatele neutilizate unei alte industrii sau fabrici. Acest sistem a fost aplicat fabricilor, centralelor electrice și altor industrii foarte poluante începând din 2005. În prezent, ea este extinsă la aviație, industria construcțiilor, transportul rutier și transportul maritim.
- Solicitarea ca statele membre ale UE să vină cu propriile planuri de reducere a emisiilor
- Protejarea și extinderea pădurilor europene și protejarea biodiversității
- Un fond social pentru climă: acesta va oferi bani pentru a sprijini persoanele care și-ar putea pierde locurile de muncă pe măsură ce economia devine mai ecologică și va oferi bani pentru ca țările să investească.
- Un mecanism de ajustare la frontiera de carbon: acest mecanism înseamnă că bunurile produse în țări din afara UE (de exemplu, China sau SUA) vor fi taxate atunci când sunt importate în UE, dacă au generat multe emisii de CO₂.

Puncte de vedere

Dacă este probabil corect să spunem că UE este în prezent mai ambițioasă în abordarea schimbărilor climatice decât orice altă parte a lumii, planurile sale sunt criticate din mai multe motive:

Unii critici spun că, din punct de vedere istoric, țările UE au creat mai multe emisii de dioxid de carbon decât orice altă țară și, ca urmare, au devenit bogate în comparație cu majoritatea celorlalte țări. Poate că UE ar putea reduce mai rapid emisiile pentru a ține cont de rolul său istoric

Alți critici spun că obiectivul de neutralizare a emisiilor de dioxid de carbon până în 2050 este înșelător: UE nu intenționează să își reducă emisiile cu atât de mult, ci mai degrabă să utilizeze tehnologia pentru a absorbi emisiile. Această tehnologie nu este dovedită și ar putea necesita cantități mari de teren.

Unii oameni spun că UE are ambiții frumoase, dar când te uiți la ceea ce face de fapt este o altă poveste. Un bun exemplu ar putea fi Fondul agricol comun, care oferă bani agricultorilor din întreaga UE și care reprezintă aproape 40% din bugetul UE. În prezent, aproape 80% din acești bani sunt destinați fermelor foarte mari, în timp ce o agricultură mai sustenabilă se face, de obicei, la scară mai mică. Încercările de reformare a Fondului agricol comun pentru a limita subvențiile acordate marilor ferme de creștere a animalelor sau fermelor industrial, fie pentru a introduce o condiționalitate, astfel încât agricultorii să primească subvenții doar dacă reușesc să reducă emisiile, au eșuat în mare parte.

Mulți oameni se tem că Green Deal va crește inegalitățile economice: persoanele care sunt deja mai expuse riscului de sărăcie din cauza nivelului de educație mai scăzut, a vârstei înaintate, cei care nu își pot permite mașini mai noi, cu mai puține emisii, sau cei care lucrează în industrii foarte poluante vor fi cei care vor avea de pierdut în urma acestor schimbări.

Pentru a răspunde unora dintre aceste temeri, UE creează un „Fond social pentru climă” cu banii generați de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii de dioxid de carbon. Ideea este că acest fond va oferi sprijin persoanelor vulnerabile, precum și fonduri pentru investiții ale statelor membre în drumuri, clădiri eficiente din punct de vedere energetic, precum și autobuze și trenuri cu emisii reduse. Multe persoane se îndoiesc că acest fond social va putea aborda toate problemele într-un mod echitabil.

Exerciții (alegeți oricare dintre ele pentru a le discuta în grupul vostru)

A) Imaginați-vă că ați lucrat ani de zile ca miner, iar fiul vostru adult nu are un loc de muncă: în locul în care locuiți nu există multe alte locuri de muncă în afară de mina de cărbune. Înțelegeți că schimbările climatice sunt o problemă importantă iar cărbunele este foarte poluant. Așadar știți că lucrurile trebuie să se schimbe, dar nu vreți să vă pierdeți locul de muncă și ați dori ca fiul vostru să aibă un loc de muncă. Care ar fi prioritățile pentru viitorul Europei? Gândiți-vă la subiecte cum ar fi programele de formare pentru persoanele care trec de la un loc de muncă la altul, crearea de noi locuri de muncă sau chiar acordarea de bani persoanelor care și-ar putea pierde locul de muncă pentru ca economia să devină mai ecologică.

B) Imaginează-ți că vei avea 16 ani în anul 2050: când vei afla ce au făcut oamenii în anul 2021 pentru a face față schimbărilor climatice, ce ai vrea să se scrie?

C) Imaginați-vă că locuiți într-o parte a lumii unde nu există suficientă apă și unde este dificil să faceți să crească culturile. Ce credeți că ar trebui să facă UE pentru a vă ajuta?

D) Credeți că o soluție la criza climatică ar putea fi doar reducerea cantității pe care o consumăm fiecare dintre noi? Să mâncăm mai puțină carne și să mâncăm doar fructe și legume cultivate în apropiere în sezon, să călătorim mai puțin, să cumpărăm mai puține lucruri? Cum ar funcționa acest lucru pentru a ne asigura că toată lumea face acest lucru?

Fișă de resurse - Dreptul la o educație de calitate

Articolul 14 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene prevede că orice persoană trebuie să aibă acces la educație și formare profesională, că orice persoană are dreptul la învățământ obligatoriu și gratuit și că școlile pot fi înființate în conformitate cu principiile democratice pentru a se asigura că părinții pot asigura educația copiilor lor în conformitate cu convingerile lor religioase, filozofice și pedagogice.

Pandemia Covid-19 a provocat o perturbare fără precedent a educației: UNESCO estimează că peste 85% din elevii din întreaga lume au fost afectați de închiderea școlilor. În UE, mulți elevi au fost nevoiți să urmeze cursurile online, într-un context în care mulți elevi și profesori erau slab echipați și instruiți pentru acest lucru și în care au fost elaborate puține orientări și standarde clare, ceea ce a dus la un acces foarte inegal la o educație de calitate și la incertitudini cu privire la valoarea evaluărilor efectuate online. Au fost exprimate îngrijorări cu privire la dependența școlilor de instrumentele online dezvoltate de companii private. Atât sănătatea mentală, cât și cea materială a elevilor a fost afectată, în mod foarte inegal, cei care au suferit cel mai mult fiind cei care se bazează pe școli pentru a le oferi hrană și o alternativă la situația dificilă de acasă.

Dacă circumstanțele pandemiei Covid-19 au fost excepționale, experiența a scos la iveală problemele de fond ale sistemului educațional din Europa. Pandemia nu s-a încheiat și nu este clar cum se va termina, iar în viitor pot apărea alte urgențe ecologice și de sănătate publică.

Spațiul european al educației

Uniunea Europeană are doar competențe limitate în domeniul educației, care este în mare parte responsabilitatea guvernelor naționale. Cu toate acestea, Uniunea Europeană a încercat întotdeauna să promoveze coordonarea între țări pentru a îmbunătăți educația și formarea profesională, adesea prin promovarea unor standarde comune.

Începând cu 2017, Uniunea Europeană s-a angajat să construiască un „Spațiu european al educației”, care ar trebui să realizeze 6 priorități:

- **Calitate:** îmbunătățirea competențelor de bază, a spiritului antreprenorial, a creativității și a angajamentului civic. Promovarea schimburilor internaționale, a învățării limbilor străine și a unei perspective europene, precum și garantarea faptului că școlile sunt sigure, incluzive și lipsite de dezinformare
- **Incluziune:** contestarea stereotipurilor de gen, promovarea egalității de gen și promovarea mobilității sociale (de exemplu, indiferent de originea ta, poți avea succes).
- **Ecologie și digitalizare:** investirea în educația ecologică, inclusiv învățarea despre durabilitate în științele naturale și umane și asigurarea faptului că persoanele au competențe digitale.
- **Îmbunătățirea formării profesorilor** și recrutarea de profesori mai mulți și mai buni
- **Promovarea cooperării între universități** și învățarea pe tot parcursul vieții
- **Abordarea provocărilor globale:** promovarea cooperării internaționale între școli și universități și încurajarea reformei sistemelor educaționale din Balcanii de Vest și din sudul Mediteranei.

Pentru a evalua eficacitatea politicii Uniunii Europene în domeniul educației, Comisia Europeană intenționează să publice câte un raport în 2022 și 2025.

Puncte de vedere

Educația este responsabilitatea statelor membre ale Uniunii Europene; cu toate acestea, multe persoane consideră că Uniunea Europeană nu și-a folosit în mod eficient influența pe care o are asupra coordonării și calității educației în timpul crizei Covid-19, de exemplu prin stabilirea unor standarde comune pentru învățarea online sau prin direcționarea resurselor către elevii care riscă cel mai mult să piardă accesul la o educație de calitate. Progresul lent înseamnă că multe dintre prioritățile Spațiului european al educației nu au fost încă puse la punct, cel mai important fiind modul în care comisia va asigura coordonarea între guvernele naționale.

Unele aspecte ale obiectivelor Spațiului european al educației sunt controversate de către guvernele naționale. De exemplu, au apărut dezacorduri între UE și guvernele naționale în ceea ce privește predarea istoriei naționale și includerea în manualele de istorie a punctelor de vedere din alte țări europene, precum și în ceea ce privește genul. Unele guverne afirmă că școlile ar trebui să promoveze un model de „familie tradițională” sau chiar, în cazul Ungariei, că, pentru a proteja tinerii, nu ar trebui să existe educație despre drepturile LGBTQ. Aceste dezacorduri depășesc Spațiul european al educației și obiectivele sale și pun sub semnul întrebării unele dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene ca atare.

Unii studenți și grupuri ale societății civile au afirmat că Spațiul european al educației nu se concentrează asupra tuturor domeniilor care necesită atenție, în special subiecte precum sănătatea mintală a studenților, educația civică și participarea elevilor și studenților la luarea deciziilor în școli și universități la elaborarea politicilor educaționale, toate acestea fiind domenii care ar putea fi prioritare. De asemenea, Uniunea Europeană nu are prea multe de spus în ceea ce privește includerea refugiaților în școli și învățarea pe tot parcursul vieții.

Exerciții

A. Credeți că toți elevii din Europa ar trebui să învețe același lucru la școală? Sau ar trebui să existe diferențe în funcție de țară sau de regiune? De ce?

B. Imaginează-ți că ești un elev de liceu pe nume "Robi" și ți se pare foarte dificil să-ți faci temele acasă, deoarece casa este foarte mică, frații și surorile tale mai mici fac prea mult zgomot, iar părinții tăi sunt prea ocupați cu munca pentru a te ajuta. Obișnuiai să mergi la biblioteca locală pentru a-ți face temele, dar aceasta nu a mai fost deschisă de la începutul pandemiei Covid-19 și nu crezi că se va mai deschide vreodată. Unii dintre prietenii tăi o duc mult mai ușor: au case mai mari, nu au frați, iar un părinte îi ajută să înțeleagă temele. Ce se poate face pentru a vă asigura că aveți o șansă corectă de a primi o educație bună?

C. Imaginează-ți că ești pe cale să termini școala secundară în localitatea ta de la țară. Profesorii tăi îți spun că ești deștept și că ar trebui să mergi la o universitate dintr-un oraș mare. Dar te simți nepregătit și intimidat de ideea de a te muta departe, așa că te gândești să încerci poate să găsești un loc de muncă mai aproape de casă. Ce ar putea fi făcut pentru ca tu să simți că ai aceleași șanse de a merge la universitate ca și ceilalți tineri care vin de la oraș?

D. Ați participat vreodată la o excursie școlară într-o altă țară sau la un schimb cu elevi din altă țară? Credeți că schimburile online cu elevi din alte țări ar putea fi o idee bună? Cum ar putea fi combinate cel mai bine schimburile online și offline?

Fișă de resurse - Locuri de muncă pentru tineri

Potrivit statisticilor UE, aproape 3 milioane de tineri sub 25 de ani care ar putea lucra sunt în prezent șomeri în Uniunea Europeană, ceea ce reprezintă aproximativ 17% din această categorie de vârstă. Aceste statistici iau în considerare doar persoanele care au căutat în mod activ un loc de muncă în ultimele patru săptămâni, nu și pe toți cei care ar fi putut renunța la căutări - astfel încât este aproape sigur că procentele sunt mult subestimate. Aceasta este o rată a șomajului mult mai mare decât în cazul altor grupe de vârstă, iar ultima mare criză economică din 2009 a arătat că orice criză economică afectează mai mult tinerii decât alte grupe de vârstă și că este mai probabil ca aceștia să își piardă locul de muncă sau să nu reușească să găsească un loc de muncă.

Uniunea Europeană a fost lentă în luarea de inițiative pentru a aborda problema șomajului în rândul tinerilor în timpul crizei financiare care a început în 2009, iar șomajul în rândul tinerilor în unele țări, precum Spania și Grecia, a depășit cu mult 50% până în 2013, iar în UE în ansamblu rata a ajuns aproape de 25%.

UE a acționat mai rapid atunci când a fost afectată de pandemia de Covid 19, reînnoind și extinzând măsurile de politică create în 2013. Cu toate acestea, în 2021 existau aproape 14 milioane de persoane cu vârste cuprinse între 20 și 34 de ani care nu aveau un loc de muncă, nu urmau nicio formă de educație sau de formare profesională (așa-numitele "NEET's").

Garanția europeană pentru tineret

În 2013, UE a introdus o Garanție europeană pentru tineret pentru a aborda problema șomajului ridicat în rândul tinerilor. Această Garanție pentru tineret a fost menită să garanteze că orice tânăr din UE cu vârsta sub 25 de ani va primi în termen de 4 luni de la intrarea în șomaj sau de la părăsirea învățământului formal

- O ofertă de muncă de bună calitate care să corespundă competențelor și experienței sale
- O șansă de a-și continua studiile
- Un stagiu de ucenicie sau un stagiu de formare profesională

Uniunea Europeană a pus la dispoziție un buget de 6,4 miliarde de euro în perioada 2014-2016, în cadrul „Inițiativei pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor”, iar apoi încă 2,4 miliarde de euro în perioada 2017-2020, la dispoziția țărilor din UE care vor solicita fonduri, pe baza prezentării unui plan de asigurare a garanției pentru tineret în țara respectivă.

Potrivit propriei analize a Comisiei Europene din 2016, 14 milioane de tineri au intrat în program, iar 9 milioane au acceptat o ofertă de angajare, formare sau educație. Până în 2020, Comisia susține că existau cu 1,7 milioane de tineri șomeri mai puțini și că 24 de milioane de tineri înscriși în sistemele de garantare pentru tineret au acceptat o ofertă.

Cu toate acestea, Curtea de Conturi Europeană a constatat în 2017 că, deși s-au înregistrat unele progrese în punerea în aplicare a Garanției pentru tineret, aceasta a fost departe de a oferi o ofertă bună tuturor NEETs în termen de 4 luni și că bugetul Inițiativei pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor nu a jucat aproape niciun rol în atingerea acestor obiective.

Curtea de Conturi și organizații precum Forumul European al Tineretului au recomandat ca Garanția pentru tineret să fie mai bine orientată către lacunele de pe piața muncii și să aibă o mai mare deschidere către diferiți tineri care nu au un loc de muncă, educație sau formare profesională, apreciind că acești tineri sunt foarte diferiți unii de alții și nu reprezintă un grup omogen.

Ca răspuns la pandemia Covid-19, în iulie 2020, Comisia Europeană a propus consolidarea Garanției pentru locuri de muncă destinate tinerilor, iar aceasta a fost adoptată de Consiliul European în noiembrie 2020. Modificările majore au abordat unele dintre criticile aduse garanției pentru locuri de muncă anterioare:

- să extindă la 30 de ani grupa de vârstă care poate beneficia de Garanție
- să ofere o orientare mai personalizată a tinerilor, în funcție de nevoile lor individuale
- să asigure competențele digitale ale tinerilor și să țină seama de tranziția ecologică și digitală a societăților noastre.

În plus, noul buget al UE din 2021 promite să ofere o finanțare mai substanțială pentru punerea în aplicare a Garanției pentru tineret, dacă statele membre acordă prioritate acestui aspect atunci când solicită finanțare din programe europene precum Fondul social european Plus și Fondul de redresare.

Puncte de vedere

Economiile sunt complicate și dificil de analizat, deoarece mulți factori influențează aspecte precum numărul de locuri de muncă disponibile și nivelul de remunerare a acestora. Prin urmare, este dificil să se evalueze contribuția Garanției UE pentru tineret la ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor. Unii spun că nivelurile reduse ale șomajului în rândul tinerilor, care au fost atinse înainte de apariția pandemiei, se datorează schimbărilor economice cu care garanția pentru tineret nu are nicio legătură. Alte persoane susțin că, deși nu toate îmbunătățirile în situația tinerilor pot fi atribuite Garanției pentru tineret, acei tineri care au beneficiat de aceasta își vor fi îmbunătățit competențele, educația și șansele de a-și asigura un loc de muncă sigur. În plus, apărătorii Garanției pentru tineret susțin că este unul dintre cele mai ambițioase programe de ocupare a forței de muncă pentru tineri din lume și unul dintre cele mai inovatoare prin modul în care combină sprijinul pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă cu formarea, consilierea și alte forme de sprijin.

În general, Garanția pentru tineret a fost criticată din următoarele motive:

- Șomajul în rândul tinerilor se datorează unor factori structurali ai economiei europene, care depinde de lucrătorii tineri prost plătiți și ușor de înlocuit. În plus, Garanția pentru tineret a fost adoptată pentru prima dată într-un context de politici de austeritate în întreaga Europă, în care au avut loc reduceri masive ale cheltuielilor de stat. Garanția pentru tineret în sine nu face nimic pentru a aborda aceste caracteristici majore ale economiei europene în general.
- Sistemul de garantare pentru tineret nu acordă suficientă atenție calității locurilor de muncă oferite tinerilor, în ceea ce privește salariul, drepturile și bunăstarea la locul de muncă. De asemenea, nu face nimic pentru a le permite tinerilor să pretindă salarii mai mari sau mai multe drepturi și protecții în materie de sănătate și de siguranță la locul de muncă.
- Garanția pentru tineret a lăsat prea mult spațiu de manevră statelor membre pentru a decide cum să încerce să își atingă obiectivele. S-ar putea ca, odată cu noua generație a programului, UE să aibă un cuvânt mai important de spus în ceea ce privește modul în care acestea sunt gestionate prin programul de redresare.

Exerciții (alegeți oricare dintre ele pentru a le discuta în grupul vostru)

A) În ciuda faptului că mulți oameni nu-și găsesc un loc de muncă în Europa, există deficit de personal în multe profesii, potrivit sondajului realizat de Uniunea Europeană. Printre acestea se numără dezvoltatorii de software, inginerii și profesioniștii din domeniul sănătății, dar lipsesc și tâmplarii, instalatorii, zidarii, bucătarii și șoferii de camioane de mare tonaj. Toate aceste locuri de muncă necesită tipuri specifice de competențe pe care nu le au suficiente persoane. Ce se poate face pentru a ne asigura că tinerii doresc să învețe aceste competențe și să ocupe aceste locuri de muncă?

B) Imaginați-vă că sunteți o tânără care a părăsit școala acum patru ani. Ați lucrat pentru scurt timp într-un salon de coafură, apoi ați lucrat ca recepționar la un garaj, dar în ultimul an nu ați reușit să vă găsiți de lucru. Prietenul vostru se află într-o situație similară: a avut câteva locuri de muncă pe ici, pe colo, în prezent este șomer, dar își caută tot timpul de lucru. Ați decis că ați vrea să aveți un copil împreună: plănuiți acest lucru de ani de zile și, deși ați prefera să o faceți într-un moment în care amândoi câștigați bani, decideți că nu vreți să așteptați la nesfârșit - cine știe când va fi asta? Sunteți îngrijorată de faptul că, odată cu un copil, tu, ca femeie, vei rămâne blocată acasă și nu vei avea niciodată un loc de muncă, în timp ce prietenul tău va reuși probabil să găsească ceva. Ce v-ar ajuta să simțiți că și voi aveți dreptul să lucrați?

C) Imaginează-ți că ești un tânăr care locuiește la periferia unui oraș mare. Nu ai resursele sau notele necesare pentru a merge la universitate, dar ți-ar plăcea să câștigi suficienți bani pentru a te muta din casa părinților și pentru a plăti un curs la o școală de gătit. Singura oportunitate de angajare pe care o găsești este să lucrezi ca agent de livrări pentru o aplicație de platformă - este o muncă oboșitoare, nu foarte bine plătită și nu ai reușit să îți iei nicio vacanță în tot anul, dar reușești să câștigi suficient pentru a închiria un mic apartament și pentru a frecventa o școală de gătit. Pentru o astfel de persoană, crezi că guvernul ar trebui să facă mai mult (de exemplu, să plătească pentru ca persoana respectivă să meargă la școala de gătit?), sau consideri că este o situație corectă: muncești din greu, dar ai ocazia să îți urmezi pasiunea pentru gătit? Crezi că toți tinerii care vor să devină bucătari se află în aceeași situație?

D) O idee radicală pentru a rezolva problema șomajului a fost introducerea unui venit garantat pentru toată lumea (aceasta se numește „venitul universal de bază”). Indiferent dacă lucrezi sau nu, ați primi suficienți bani pentru a vă asigura că nu trăiți în sărăcie. Acest lucru ar putea însemna că unii oameni ar alege să muncească mai puțin, ceea ce ar putea lăsa oportunități de muncă pentru alte persoane. Deoarece oamenii nu ar fi forțați să accepte un loc de muncă, acest lucru ar putea însemna că ofertele de muncă ar trebui să fie de înaltă calitate și suficient de interesante și bine plătite pentru ca oamenii să le accepte. Ce părere aveți despre această idee?

E) Angajatorii se plâng adesea de faptul că este dificil să găsească tineri cu toate competențele necesare pentru muncă. Credeți că acest lucru sugerează că școlile nu pregătesc în mod adecvat oamenii pentru muncă? Sau credeți că ar trebui să fie responsabilitatea angajatorilor de a pregăti personalul? Cum s-ar putea îmbunătăți această situație?

Fișă de resurse - Sănătatea mintală în Europa

Pandemia Covid-19 a însemnat că sănătatea publică a fost în centrul gândurilor și discuțiilor tuturor: când se va termina pandemia? Va trebui să ne întoarcem la izolare? Când voi fi vaccinat? Sunt spitalele capabile să facă față numărului de bolnavi? Toate aceste întrebări și multe altele sunt discutate la știrile de la televizor, pe rețelele sociale și în discuțiile noastre de zi cu zi, în clasă, la serviciu sau acasă. Aceste întrebări sunt dificile, deoarece nimeni nu cunoaște cu certitudine răspunsurile. Deja înainte de pandemie, aproximativ una din șase persoane din țările Uniunii Europene avea o problemă de sănătate mintală, iar sănătatea mintală a fost identificată ca fiind problema de sănătate publică cu cea mai rapidă creștere. Organizația Mondială a Sănătății definește sănătatea mintală ca fiind „o stare de bine în care un individ își conștientizează propriile capacități, poate face față stresului normal al vieții, poate lucra în mod productiv și este capabil să contribuie la viața comunității sale”. Este important de observat că sănătatea mintală este mai mult decât absența tulburărilor sau a dizabilităților, ci reprezintă un set pozitiv de capacități.

Pandemia a înrăutățit considerabil situația sănătății mintale în Europa: studiile arată că numărul persoanelor care suferă de probleme de sănătate mintală a crescut substanțial, în special în rândul tinerilor și, mai ales, al femeilor (a se vedea caseta "Studii de aprofundare"). pentru exemple de sondaje efectuate pe această temă). Persoanele care erau deja tratate pentru sănătate mintală au avut dificultăți în accesarea tratamentului și au suferit din cauza lipsei de contact față în față. Problemele de sănătate mintală au afectat în special persoanele care erau deja dezavantajate: persoane cu resurse financiare reduse, cu locuințe de calitate slabă sau care trăiesc în locuri izolate. Impactul pandemiei Covid-19 asupra sănătății mintale a fost numit pandemia „tăcută”.

Mulți specialiști se tem că impactul pandemiei asupra sănătății mintale va dura mult mai mult decât pandemia însăși, iar impactul pandemiei asupra copiilor și a sănătății lor mintale este încă puțin cunoscut

Studii de aprofundare

Organizing Bureau of European School Students Unions-OBESSU a realizat un studiu pe elevii de liceu din întreaga Europă pentru a înțelege cum îi afectează pandemia. Raportul include exemple, o secțiune specifică privind starea de bine și recomandări:

"Prin ochii elevilor: impactul și provocările Covid-19 asupra sistemelor educaționale din Europa

Raportul mondial al fericirii

Raportul global al Organizației Internaționale a Muncii privind „Tinerii și Covid 19. Impactul asupra locurilor de muncă, educației, drepturilor și bunăstării” susține că impactul pandemiei asupra tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 29 de ani a fost sistematic, profund și disproporționat.

Raportul Eurofound privind condițiile de viață, de muncă și Covid 19 concluzionează că sănătatea mintală și încrederea scad în UE, în timp ce pandemia intră într-un alt an.

Sănătatea mintală ca drept fundamental al omului

Articolul 25 din Carta ONU a drepturilor omului prevede: Orice persoană are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea, bunăstarea sa și a familiei sale, inclusiv hrana, îmbrăcămintea, locuința, asistența medicală și serviciile sociale necesare, precum și dreptul la securitate în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe, sau în caz de lipsă de mijloace de existență, în circumstanțe independente de voința sa.

Iar articolul 35 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene spune: Orice persoană are dreptul de a avea acces la asistență medicală preventivă și dreptul de a beneficia de tratament medical în condițiile stabilite de legislațiile și practicile naționale. În definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție sănătății umane.

În practică, potrivit raportului special al ONU pentru sănătate mintală, nicăieri în lume sănătatea mintală nu beneficiază de aceeași prioritate și de același nivel de resurse ca și sănătatea fizică. Politica de sănătate este responsabilitatea fiecărui stat membru al UE în parte, dar presiunile cauzate de pandemie și necesitatea ca țările să colaboreze pentru a face față unei probleme transfrontaliere au dus la discuții tot mai dese despre o „Uniune a sănătății” în UE.

Parlamentul European și Comisia Europeană

În 2020, Parlamentul European a adoptat o rezoluție în care afirmă că atât sănătatea fizică, cât și cea mintală reprezintă drepturi fundamentale și a solicitat un plan de acțiune al UE pentru perioada 2021-2027 privind sănătatea mintală. Deputații din Parlamentul European solicită desemnarea unui „An european al sănătății mintale”

Programul EU4Health

În timpul pandemiei, Comisia Europeană a anunțat instrumentul de redresare Next Generation EU - un buget pentru a ajuta Europa să se redreseze în urma pandemiei. În cadrul acestuia, Comisia a propus programul EU4Health pentru a stimula capacitatea UE de a face față amenințărilor transfrontaliere la adresa sănătății și de a îmbunătăți sistemele de sănătate din fiecare țară. Comisia a propus un buget de 10,4 miliarde de euro, însă Consiliul European (care reprezintă statele membre ale UE), a sugerat alocarea de 1,7 miliarde de euro programului pentru sănătate. Parlamentul și Consiliul European au intrat apoi în negocieri și au convenit asupra unui buget de 5,3 miliarde euro.

În martie 2021 a fost publicat regulamentul de instituire a programului EU4Health, care conține obiective specifice de promovare a acțiunilor care îmbunătățesc sănătatea mintală. Programul are multe alte obiective, inclusiv sprijinirea prevenirii bolilor, îmbunătățirea drepturilor și siguranței pacienților, a asistenței medicale transfrontaliere, îmbunătățirea gestionării crizelor, promovarea transformării digitale a serviciilor de sănătate și sprijinirea statelor membre pentru a-și îmbunătăți sistemele de sănătate.

Puncte de vedere

Deși puțini politicieni sau specialiști neagă faptul că sănătatea mintală este o problemă serioasă, există unele diferențe de opinie cu privire la măsurile pe care ar trebui să le ia Uniunea Europeană în această privință. Tăierile din bugetul Programului EU4Health reflectă opinia unor state membre potrivit căreia UE ar trebui să își concentreze resursele în anumite domenii specifice: de exemplu, în finanțarea proiectelor de cercetare sau în abordarea problemelor de aprovizionare transfrontalieră, cum ar fi asigurarea faptului că medicamentele sau măștile pot călători în întreaga UE. Aceștia consideră că UE ar trebui să se concentreze pe aceste lucruri și să lase sănătatea mintală în seama statelor membre, care ar trebui să se ocupe de ea în mod individual.

Alte persoane consideră, dimpotrivă, că Uniunea Europeană ar trebui să acorde prioritate sănătății mintale, deoarece sănătatea mintală nu primește întotdeauna prioritatea pe care ar trebui să o aibă din partea statelor membre. UE ar putea contribui la soluționarea problemei accesului inegal la serviciile de sănătate mintală în Europa. Sănătatea mintală are legături cu Green Deal-Pactul verde European în ceea ce privește, de exemplu, asigurarea unui mediu stabil și a spațiilor verzi, precum și cu strategia digitală a UE (atât în ceea ce privește furnizarea de servicii de sănătate digitală, cât și în ceea ce privește luarea în considerare a impactului asupra sănătății mintale al creșterii utilizării online), astfel încât s-ar putea argumenta că este foarte coerent ca UE să fie preocupată de sănătatea mintală.

Exerciții

- a) A oferit școala voastră vreun ajutor pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de sănătate mintală în timpul pandemiei? Există exemple bune care ar putea fi împărtășite în întreaga Europă, astfel încât toate școlile să le poată pune în aplicare?
- b) Imaginează-ți că ești elev de liceu și că unul dintre părinții tăi are o problemă de sănătate mintală. După ce și-a pierdut locul de muncă în timpul pandemiei, tatăl tău este mereu deprimat. Acest lucru te face să te simți și tu trist și, deși ai vrea să-ți ajuți tatăl, nu-ți place să petreci timp acasă, așa că petreci cât de mult timp poți la prietenii tăi sau la bibliotecă. Ce fel de servicii v-ar putea ajuta pe tine și pe tatăl tău?
- c) Credeți că tehnologiile digitale, cum ar fi apelurile video, rețelele sociale și jocurile de noroc, reprezintă dezavantaje pentru sănătatea mintală? Vă îngrijorează acest lucru și încercați să limitați utilizarea acestor tehnologii? Sau considerați că aceste tehnologii sunt, de fapt, bune pentru sănătatea voastră mintală? Credeți că în școli ar trebui să se predea mai multe informații despre sănătatea mintală în legătură cu comportamentele online?

Fișă resursă - Drepturile minorităților și drepturile migranților

În ultimul deceniu, drepturile diferitelor grupuri de persoane din Uniunea Europeană au fost contestate.

Drepturile migranților și ale refugiaților, ale lesbienelor, homosexualilor, bisexualilor, transsexualilor și homosexualilor (LGBT+), ale femeilor, ale minorităților naționale, ale persoanelor de etnie romă, ale persoanelor de culoare și ale persoanelor cu dizabilități s-au aflat, în diferite moduri, în centrul dezbaterilor privind drepturile garantate pentru toți cei care se află sau sosesc în Uniunea Europeană.

După cum arată această listă, „drepturile minorităților” pot viza diferite grupuri de persoane, iar multe persoane pot face parte din mai multe grupuri și, prin urmare, pot fi expuse la mai multe tipuri de discriminare. De exemplu, o femeie care are un handicap și este, de asemenea, de etnie romă.

Valorile fondatoare ale Uniunii Europene, definite la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană sunt:

„Demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate în care prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și egalitatea între femei și bărbați.” Aproape toate țările europene cunosc în istoria lor existența unor grupuri etnice minoritare importante. De exemplu, Slovacia și România au populații maghiare considerabile, iar Letonia și Lituania au minorități rusești. Multe dintre aceste grupuri minoritare naționale datează de la reorganizarea Europei după Primul și al Doilea Război Mondial din secolul al XX-lea, dar unele sunt mai vechi, cum ar fi romii, care au fost un grup minoritar de-a lungul întregii istorii a Europei. Alte grupuri sunt legate de fostele colonii europene, cum ar fi algerienii din Franța sau congolezii din Belgia, populații care s-au mutat în Europa pentru a munci, cum ar fi mulți turci din Germania. Unele comunități sau au devenit mai numeroase odată cu sosirea refugiaților, cum ar fi albanezii care au ajuns în Italia fugind de războaiele din Iugoslavia din anii 1990 sau sirienii, afganii sau irakienii care au fugit de războaiele recente din anii 2010 de pe teritoriul țării lor. Multe dintre aceste grupuri raportează în mod regulat cazuri de rasism, discriminare și infracțiuni motivate de ură, iar indicii arată că astfel de evenimente au crescut în ultimii ani.

În ceea ce privește drepturile migranților și ale refugiaților, toate țările europene au semnat Convenția Națiunilor Unite din 1951, care definește drepturile de azil și cere țărilor să nu respingă migranții la frontieră. Cu toate acestea, cel puțin din 2015, multe țări europene au fost acuzate că îi împing pe migranți departe de frontierele lor pentru a împiedica posibilitatea de a solicita azil, că îi rețin pe migranții care solicită azil în condiții inacceptabile și nesigure și că nu procesează cererile de azil în mod corespunzător.

Unele țări au înregistrat progrese în ceea ce privește drepturile femeilor în ultima perioadă, în special în Irlanda, unde dreptul la avort a fost acordat în urma unui referendum. În Polonia, pe de altă parte, dreptul la avort a fost eliminat în toate cazurile, cu excepția celor penale sau a celor care pun viața în pericol, ceea ce a dus la proteste pe scară largă ale femeilor din Polonia și din alte țări europene. Pandemia Covid-19 a dus la o creștere semnificativă a violenței legate de gen în multe țări europene.

În timp ce acceptarea persoanelor LGBT+ a crescut în multe părți ale Europei, iar în unele țări aceste persoane au obținut noi drepturi, inclusiv dreptul la căsătorie (cum ar fi Franța), în altele drepturile și acceptarea lor au fost atacate: unele părți ale Poloniei au fost declarate „zone libere de LGBT” de către autoritățile locale, iar guvernul maghiar a încercat să împiedice orice predare despre persoanele LGBT+ în școli. Aceste țări, precum și altele, susțin adesea că drepturile persoanelor LGBT+ reprezintă o impunere străină, străină de cultura sau religia țărilor respective.

Ce poate face Uniunea Europeană?

Dacă principiul egalității a fost o valoare fundamentală a Uniunii Europene încă de la înființarea sa, acesta a dezvoltat diferite aspecte ale acestuia în diferite momente. La înființarea sa, în 1957, Uniunea Europeană a impus egalitatea de remunerare între bărbați și femei, iar în 1976 a început să elaboreze primele sale directive privind egalitatea de șanse, care au ca scop prevenirea discriminării între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la un loc de muncă, promovarea, formarea și condițiile de muncă. Abia în 1997, Uniunea Europeană a obținut competențe pentru a combate discriminarea într-o gamă mai largă de domenii, inclusiv sexul, rasa, originea rasială sau etnică, regiunea, handicapul, vârsta sau sexualitatea. Cu toate acestea, în ciuda acestor competențe sporite, există încă unele lacune în protecția UE împotriva discriminării: în special, discriminarea pe anumite motive, cum ar fi religia sau orientarea sexuală, este încă recunoscută doar atunci când se referă la locul de muncă sau la accesul la un loc de muncă, nu și atunci când se referă la educație, la accesul la bunuri și servicii sau la protecția socială.

În 2008, Comisia Europeană a propus o directivă pentru a completa aceste lacune, dar de atunci proiectul de directivă a fost blocat de unele state membre ale Uniunii Europene. Actualul președinte al Comisiei Europene, Ursula Von Der Leyen, a declarat că va introduce o nouă legislație împotriva discriminării. În cazul în care Comisia Europeană consideră că o țară nu respectă legislația antidiscriminare, aceasta poate iniția proceduri de încălcare a dreptului comunitar împotriva unei țări (*infringement*), ceea ce poate duce la sancțiuni severe. Comisia Europeană inițiază frecvent sau avertizează că va iniția astfel de proceduri împotriva tuturor țărilor din Uniunea Europeană, atât a membrilor fondatori, cât și a membrilor mai noi.

În timp ce UE interzice discriminarea pe bază de naționalitate pentru persoanele care au cetățenia UE (adică persoanele care au cetățenia unui stat membru al UE), nu interzice discriminarea pe bază de naționalitate pentru persoanele care nu au cetățenia UE. Acest lucru înseamnă, de exemplu, că o țară poate privilegia accesul la anumite locuri de muncă doar pentru persoanele cu cetățenie UE, sau poate cere cetățenilor din afara UE să plătească mai mult pentru educație. De asemenea, pentru persoanele care nu au cetățenie europeană este adesea mult mai dificil să se deplaseze între țările UE. Politica de imigrare este încă în mare parte responsabilitatea fiecărui stat membru în parte, deși Uniunea Europeană încearcă de mai multe decenii să dezvolte o politică comună în materie de azil. În fața dificultăților tot mai mari de a progresa în acest sens și a refuzului unor state membre de a accepta reinstalarea în țările lor a solicitanților de azil, inițiativele recente ale Comisiei Europene s-au concentrat pe accelerarea și facilitarea returnării persoanelor care nu reușesc să obțină statutul de azilant.

Dificultățile țărilor Uniunii Europene de a se pune de acord asupra modului de tratare a migranților și refugiaților începând cu 2015, creșterea amenințărilor la adresa drepturilor unor grupuri minoritare în diferite țări ale UE și impresia că unele guverne din UE încearcă să submineze protecția și egalitatea pentru unele grupuri minoritare, a determinat Comisia Europeană, unele state membre și Parlamentul European să se concentreze asupra modului de consolidare a valorilor europene comune.

Uniunea Europeană a crescut finanțarea pentru organizațiile societății civile care lucrează pentru a promova egalitatea, nediscriminarea și încurajarea implicării cetățenilor prin intermediul programului UE intitulat „Drepturi și valori”.

În cadrul Conferinței privind viitorul Europei, există un grup de lucru specific privind valorile și drepturile fundamentale, deși conferința a fost criticată de multe organizații ale societății civile care lucrează cu grupuri minoritare pentru că nu este suficient de incluzivă sau că nu asigură o voce adecvată pentru toate minoritățile. Distinct de Uniunea Europeană, Consiliul Europei este un actor important în aplicarea drepturilor omului și în lupta împotriva discriminării.

Consiliul Europei a elaborat Carta Europeană a Drepturilor Omului, care este aplicabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg și la care au aderat toate țările Uniunii Europene. De asemenea, prin Tratatul de la Lisabona, Uniunea Europeană în ansamblul ei s-a angajat să semneze Carta, ceea ce înseamnă că și instituțiile UE trebuie să respecte dispozițiile acesteia, dar nu a făcut încă acest lucru. Consiliul Europei a elaborat o Convenție-cadru pentru protecția minorităților naționale, în care principiul autoidentificării este esențial: o persoană ar trebui să fie considerată ca aparținând unei minorități cu care se identifică. Unele țări europene nu au adoptat deloc Convenția, inclusiv Belgia, Franța și Grecia.

Consiliul Europei a elaborat "Convenția de la Istanbul" privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. Aproape toate țările Uniunii Europene au semnat convenția, dar Polonia a început procesul de retragere, iar Ungaria a refuzat să semneze. De asemenea, Turcia s-a retras recent din Cartă.

Puncte de vedere diferite

Multe persoane din Europa consideră că respectarea drepturilor omului și a drepturilor minorităților este unul dintre motivele pentru care a fost creată Uniunea Europeană după cel de-al Doilea Război Mondial. Acestea tind să considere că Uniunea Europeană colaborează cu alte organisme internaționale, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite și Consiliul Europei, pentru a încerca să asigure drepturi mai largi pentru tot mai multe persoane.

Alții cred că Uniunea Europeană este ipocrită: că vorbește mult despre drepturile omului, dar când vedem cum sunt tratați unii migranți care sosesc la graniță sau discriminarea persoanelor de culoare, vedem că nu se ridică la înălțimea propriilor declarații.

Argumentele care se opun în mod explicit respectării drepturilor minorităților și ale migranților merg adesea într-una dintre următoarele direcții:

- Țările europene ar trebui să se ocupe mai întâi de „propriul popor”, înainte de a se ocupa de alții
- Este în regulă pentru oamenii bogați din țările bogate, care nu trebuie să trăiască cu problemele pe care le poate cauza diversitatea etnică sau sosirea multor migranți – noi, în schimb, ne-am săturat de aceste probleme!
- Avem dreptul de a ne proteja modul de viață tradițional, concepția despre familie, limba și obiceiurile noastre de idei noi și de alte moduri de viață.

Argumentele în favoarea drepturilor minorităților și ale migranților:

- Fiecare persoană are aceleași drepturi: este inacceptabil să se discrimineze persoane pe baza unor aspecte ale identității lor asupra cărora nu se poate interveni. UE ar trebui să dispună de o protecție juridică puternică pentru toată lumea.
- Europa este una dintre cele mai bogate părți ale planetei și ar trebui să existe mai mult decât suficiente resurse pentru toți. Dacă se pare că nu există suficiente resurse pentru a-i primi pe noii veniți, poate că problema nu sunt noii veniți, ci modul în care sunt distribuite resursele. UE ar trebui să depună eforturi pentru a asigura o distribuție mai echitabilă a resurselor între bogați și săraci.
- Europa a fost întotdeauna foarte diversă, iar oamenii s-au mutat întotdeauna între țări: acesta este aspectul care reprezintă bogăția continentului și ar trebui să acceptăm diversitatea.

Exerciții

- a) În țările în care au sosit mulți refugiați în ultimii ani, cum ar fi Grecia, Bulgaria și Serbia, se estimează că aproximativ 70% dintre copiii de vârstă școlară au fost integrați în școli. Printre motivele care fac dificilă școlarizarea în procent de 100% a copiilor din familiile de refugiați se numără dificultățile lingvistice, lipsa de transport la școală de la centrele de azil și opoziția părinților celorlalți copii din școală. Ce ar putea face Uniunea Europeană pentru a se asigura că fiecare copil refugiat poate merge la școală?

- b) Imaginează-ți că ești o tânără care crește și care abia recent și-a dat seama că este lesbiană. Nu le-ai spus încă părinților și doar câțiva dintre prietenii tăi știu. Dar îți este teamă să le spui multor persoane, deoarece majoritatea oamenilor din comunitatea ta par să creadă că este ceva în neregulă cu faptul că ești lesbiană și uneori fac glume pe seama acestui lucru. Plănuiești să nu spui nimănui și să pleci în alt oraș european atunci când vei fi suficient de mare. Totuși, te simți tristă și singură. Ce ar putea face guvernul sau Uniunea Europeană pentru a se asigura că această tânără simte mai mult sprijin în comunitatea locală?

- c) Ai fost vreodată martor la o crimă motivată de ură? Poate fi vorba fie de discursuri violente împotriva unei persoane sau a unui grup din cauza culorii pielii, a limbii, a modului de a se îmbrăca, a obiceiurilor sau a altor aspecte ale identității lor, fie chiar de acte violente. Cum te-ai simțit? Ce crezi că ar putea face guvernul și Uniunea Europeană pentru a împiedica astfel de fapte?